

Plan för trygghetsskapande arbete

Andens förskola

Läsåret 2021/2022

1	Inledning	2
1.1	Planens giltighetstid.....	2
1.2	Definitioner	2
1.2.1	Aktiva åtgärder.....	2
1.2.2	Diskriminering.....	2
1.2.3	Trakasserier	2
1.2.4	Sexuella trakasserier.....	3
1.2.5	Kränkande behandling	3
2	Arbetet under föregående läsår	3
3	Undersökning av risker och hinder	4
4	Analys av orsaker till risker och hinder.....	5
5	Åtgärder	5
6	Planerad uppföljning och utvärdering.....	6
7	Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.....	6
8	Samverkan med elever och anställda.....	7

1 Inledning

Av skollagen framgår att Haninge kommun i egenskap av huvudman för Andens förskola ansvarar för att det i skolans verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och för att en plan mot kränkande behandling upprättas varje år.

Enligt diskrimineringslagen ansvarar Haninge kommun vidare för att ett arbete med aktiva åtgärder bedrivs i förskolornas verksamhet för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Arbetet med de aktiva åtgärderna ska dokumenteras varje år. På Andens förskola har vi valt att upprätta ett gemensamt dokument för arbetet mot kränkande behandling och arbetet med de aktiva åtgärderna, "Andens förskolas plan för trygghetsskapande arbete".

1.1 Planens giltighetstid

Andens förskolas plan för trygghetsskapande arbete gäller från och med den 1 september 2021 till och med den 1 september 2022.

1.2 Definitioner

1.2.1 Aktiva åtgärder

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom bland annat en förskola motverka diskriminering samt att på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1.2.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

1.2.3 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara ett barn som hånar ett annat barn för att hon bär huvudduk.

1.2.4 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

1.2.5 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering och ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kränker en elevs värdighet.

Kränkande behandling kan vara av olika karaktär. Fysisk kränkande behandling kan t.ex. bestå av sparkar, slag och knuffningar mot ett barn. Verbal kränkande behandling kan bestå av hot och nedsättande kommentarer riktade till ett barn. Kränkande behandling kan även ske i form av att frysa ut och ge elaka blickar till ett barn.

2 Arbetet under föregående läsår

Detta avsnitt avser föregående läsårs förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter. I avsnittet ska det redogöras för vilka åtgärder som har planerats i föregående plan och hur och när dessa har genomförts samt på vilket sätt samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda har ägt rum i detta arbete.

Beskriv även när och på vilket sätt föregående läsårs förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter har följts upp och utvärderats. Uppföljningen och utvärderingen ska omfatta arbetet med undersökningen, analysen och varje enskild åtgärd.

På vår förskola vilar en helhetssyn om alla människors lika värde och rätten att vara unik. Förskolan ska vara en plats där barnen och de vuxna känner sig trygga och ingen ska bli utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling. Att mötas med respekt, känna tillit och integritet är värdeord som vi gör till handling. Att stärka varje barns självkänsla, så att hen inte utsätter andra eller själv blir utsatt. Att arbeta för att olikheterna hos människor accepteras och att det unika hos individen blir en resurs. Alla barn, föräldrar och pedagoger reagerar och säger ifrån vid kränkningar.

Genom systematiskt kvalitetsarbete utvärderar vi planen kontinuerligt. Detta har gjorts på varje avdelning på APT och arbetslagsmöten. Frågor som har berört flera avdelningar har tagits upp på APT för diskussion. All personal på förskolan har diskuterat detta i sina arbetslag. Specifika frågor har diskuterats på APT. Vi har sett att vi behöver fortsätta att se över värdeorden på förskolan. Arbetet kring detta fortlöper. Vi har gemensamt bestämt värdeord som gäller för vår förskola.

Under föregående läsår har mycket av vårt arbete förflyttas till verksamhet utomhus pga rådande pandemi. Vi har därför arbetet mycket med våra strukturer och rutiner på APT, olika nätverk, arbetslagsmöten etc, för att undersöka var det finns för områden på gården där det kan finnas risker för kränkning eller diskriminering.

Vårdnadshavare har varit delaktiga genom den årliga enkät som kommer ut under vårterminen, föräldramöten samt utvecklingssamtal. Utifrån enkäten har vi sett att vissa föräldrar svarat att de inte vet hur vi arbetar med frågan om de vuxna reagerar om ett barn blir kränkt. Vi tänker att ovissheten kan bero på att vi befinner oss i en pandemi och att den verbala dialogen med föräldrar sett annorlunda ut under läsåret. Vi har under året förlitat oss på skriftlig kommunikation.

Barnens delaktighet är av stor vikt för att skapa trygghet och trivsel och sker kontinuerligt och regelbundet genom barnmöten, barnråd, observationer, dokumentationer och dagliga samtal tex vid måltider. Vi använder oss också av litteratur samt digitala verktyg för att genom vårt projektarbete arbeta konkret med frågor kring hållbarhet, allas lika värde och det värdefulla i olikheter.

Vi kommer fortsättningsvis att kontinuerligt utvärdera planen i vårt systematiska kvalitetsarbete. På varje arbetslagsmöte går vi igenom planen för att se om vi behöver komplettera eller ändra något. Vår tanke är att det ska fungera som ett levande dokument, samt som formativ utvärdering.

3 Undersökning av risker och hinder

Redogör för förskolans undersökning av om det finns risker för kränkande behandling, diskriminering eller repressalier, eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i förskolan. Tänk på att även se över rutiner, riktlinjer, policies etc på förskolan. Beskriv inledningsvis hur undersökningen har genomförts och sedan vilka eventuella risker och hinder som har upptäckts.

Vi har under våra nätverksträffar diskuterat om hur vi arbetar på gården. Vi ser att vi har områden på gården som riskerar att bli oövervakade då de ligger med gömda. Vid sådana områden finns risk för att kränkningar kan ske.

Vi har regelbundet barnrond och barnmöten under läsåret, där barnen har möjlighet att uttrycka vilka områden som de tycker om eller inte tycker om och varför. Vi tar också upp frågan vid utvecklingssamtal och övriga föräldrakontakter.

Vi har gått igenom om hur rutiner, strukturer och pedagogbemanning ser ut över dagen och om hur vi ska kunna möta föräldrar och barn på ett bra sätt på morgonen. Då vi både har barn som lämnas ute samtidigt som barn äter frukost inne behöver vi ha en tydlig struktur om vilka pedagoger som behöver vara ute respektive inne under en kortare stund. Om struktur och pedagogbemanning rubbas kan risken för kränkningar öka.

Vi har även tittat på hur det ser ut vid övergångar, där flera barn kan vistas på samma ställe samtidigt. Vid dessa tidpunkter kan det finnas en risk för fysiska och verbala kränkningar mellan barn.

Genom att vi kontinuerligt arbetar med se över och utveckla strukturer och rutiner som att ta fram stationer och zoner på gården, upplever vi att det är lättare att fördela pedagoger på bäst sätt och förhindra eventuell kränkning och diskriminering.

4 Analys av orsaker till risker och hinder

Redogör för förskolans analys av orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts. Det handlar om att reflektera, analysera och dra slutsatser om vad det är som gör att det ser ut som det gör.

Under det föregående året har vi varit tvungna att mer ingående gå igenom de strukturer och rutiner som finns, då vårt arbetssätt på vissa sätt förändrats pga rådande pandemi. Då vi nyttjar gården mer än tidigare har vi reflekterat över att vissa delar av vår gård är mer gömd pga växtlighet som buskar och träd, vilket resulterar i att det kan vara svårare att se vad barnen säger och gör där. Vi ser att barnen ofta väljer att vara i områden som är mer gömda, då växtligheten lockar till andra lekar.

Vi har varit tvungna att gå igenom strukturer, rutiner och pedagogbemanning då dessa behövs förändras när ett arbetssätt förändras. Då vi har många barn som både lämnas ute och äter frukost inne under samma tidpunkt har vi varit tvungna att se hur vi på bästa sätt ska kunna organisera pedagogbemanningen. En otydlig struktur kan bidra till irritation, stress eller missförstånd. Här ser vi att det är viktigt att även ha en tydlig kommunikation och förmåga att se helheten på förskolan.

Vid organisatoriska förändringar har vi upplevt att det är viktigt att alla pedagoger är delaktiga i det arbete som görs, att alla tar del av information och att planerade och fattade beslut följs. Vi upplever att det är viktigt att våga prova nya strukturer och rutiner, reflektera kring utfallet för att på sätt utveckla verksamheten.

5 Åtgärder

I detta avsnitt ska det finnas en beskrivning av de förebyggande åtgärder som behöver vidtas beträffande arbetet mot kränkande behandling och mot diskriminering samt för att främja lika rättigheter och möjligheter i skolan. Åtgärderna ska vara kopplade till de risker som identifierats i undersökningen. Det ska även finnas en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året. Åtgärderna ska tidsbestämmas och genomföras så snart möjligt.

Vi behöver fungerande rutiner och strukturscheman, som utformas på studiedagarna i maj/juni och sedan revideras regelbundet. Strukturen diskuteras, kommuniceras, förankras och följs av alla pedagoger. Vi kommer även att ha den som en stående på punkt att reflektera kring på våra veckomöten. För att bättre nyttja tiden på veckomötet kommer vi att arbeta fram ett nytt mötesprotokoll från och med augusti.

Vi kommer att fortsätta att dela upp oss i olika zoner på gården, för att nyttja gården på bästa sätt och använda de områden på gården som är mer gömda och som barnen gärna

leker vid. Zonindelning och aktiviteter kommer att utvärderas regelbundet på veckomöten och nätverksträffar.

Vi kommer under septembermånad att börja ha en kort samordning kl 7 för att lösa eventuella förändringar som behöver göras under dagen. Mall för vad som behöver ses över kommer att utformas under augusti/september.

Tydligare dialog med föräldrar där de har möjlighet att förmedla barnens tankar som uttrycks när barnet inte är på förskolan. Då enkäten visade att vissa föräldrar inte vet hur vi arbetar med t ex om ett barn blir kränkt behöver vi bli tydligare i vår skriftliga kommunikation. Vi behöver tydligare visa i våra verksamhetsbrev hur vi arbetar med kränkning och diskriminering.

6 Planerad uppföljning och utvärdering

Redogör för när och på vilket sätt förskolans förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter ska följas upp och utvärderas. Uppföljningen och utvärderingen ska omfatta arbetet med undersökningen, analysen och åtgärderna.

Planen följs upp kontinuerligt på veckomöten och arbetslagsmöten för att se om något måste förändras. Detta görs bland annat genom att titta tillbaka på dokumentationer och det systematiska kvalitetsarbetet. Uppföljning och utvärdering sker på veckomöten, APT, planeringsdagar och vid arbetslagsmöten. Arbetslagen skickar in sin utvärdering för året till rektor.

Nästa uppföljning och utvärdering till rektor sker i maj 2022.

7 Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

Förskolan ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. I detta avsnitt ska en redogörelse göras för skolans aktuella riktlinjer och rutiner.

Det ska även finnas en beskrivning av för när och på vilket sätt föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats samt för hur och när de aktuella riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

Föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats på reflektionsmöten, nätverket om likabehandling, APT samt på studiedagarna i maj/juni och december. Utvärderingarna har baserats på observationer, samtal samt dokument såsom skolenkäten och barnintervjuer.

I våra riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier ingår att vi ska arbeta i mindre grupper med närvarande pedagoger som är uppmärksamma på incidenter som kan uppstå. Vi har nolltolerans kring att se och röra varandras kroppar på ett sätt som kan uppfattas som sexuella trakasserier. Vi arbetar med detta genom samtal, konkreta scenarier som barnet kan ha förståelse för samt litteratur. Upptäcks en incident tas detta tag i omgående med de inblandade.

I våra olika nätverk diskuteras ord såsom kränkning, mobbning, trakasserier, jämställdhet, jämlikhet, normkreativitet etc. för att definiera vad begreppen innebär.

Upptäcks en kränkning finns en tydlig handlingsplan för hur det ska hanteras, "Rutiner och riktlinjer vid kränkning"

8 Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda

Redogör för på vilket sätt samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda har ägt rum för innevarande års trygghetsskapande arbete. Samverkan omfattar hela det trygghetsskapande arbetet med undersökning, analys och planerade åtgärder. Det är inte nödvändigt att varje anställd och barn ska delta i arbetet utan samverkan kan ske med representanter för olika grupper.

Samverkan har skett regelbundet genom barnråd, barnintervjuer och dagliga samtal som vid hämtning, lämning, måltider och samlingar. Det sker också genom vårdnadshavares deltagande i skolenkäten, föräldramöten och utvecklingssamtal. Vi pedagoger träffas och diskuterar på nätverk, APT och studiedagar.